

Výroční členská schůze Svazu germanistů ČR

Datum zasedání: 17. 9. 2014
Místo zasedání: České Budějovice

1. Zahájení členské schůze (prof. Lenka Vaňková)
2. Zpráva o činnosti předsednictva SG v uplynulém období (prof. Lenka Vaňková)
3. Projednání vyjádření Svazu k novele zákona 563 o pedagogických pracovnících. paragrafu 12.
  - Členové Svazu germanistů schvalují zaslání dopisu ministru školství s žádostí o nápravu současného stavu, kdy došlo k prolomení bariéry kvalifikačních požadavků pro jednu kategorii učitelů.
4. Zpráva o stavu členské základny (dr. Gabriela Rykalová)
5. Zpráva o hospodaření (připravil dr. Vít Dovalil, četla dr. Gabriela Rykalová)
6. Diskuse: náměty, připomínky
7. Volba předsednictva SG pro další čtyřleté období
8. Přestávka
9. Vyhlášení výsledků voleb
  - Do předsednictva Svazu germanistů ČR byli zvoleni tito členové:
doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D. (České Budějovice)
doc. Mgr. Renata Cornejo, Ph.D. (Ústí nad Labem)
PhDr. Vít Dovalil, Ph.D. (Praha)
prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D. (Brno)
doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D. (Hradec Králové)
PhDr. Gabriela Rykalová, Ph.D. (Opava)
prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr. (Olomouc)
doc. Mgr. Sylvie Stanovská, Dr. (Brno)
prof. PhDr. Lenka Vaňková, Dr. (Ostrava)
10. Závěr

Zápis ze zasedání předsednictva SG ČR

Datum zasedání: 17. 9. 2014
Místo zasedání: České Budějovice

Přítomni:

Prof. PhDr. Lenka Vaňková, Dr., doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D., doc. Mgr. Renata Cornejo, Ph.D., doc. PhDr. Věra Janíková, CSc., doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D., PhDr. Gabriela Rykalová, Ph.D., doc. Mgr. Sylvie Stanovská, Dr.

Omluveni:

PhDr. Vít Dovalil, Ph.D. Prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

Program:

11. Zahájení schůze
12. Volba předsedy / předsedkyně Svazu germanistů ČR
  - Předsedkyní Svazu germanistů ČR byla jednohlasně zvolena prof. Lenka Vaňková
13. Konference v Českých Budějovicích
  - Předsedkyně Svazu poděkovala doc. Haně Andrášové za skvělou organizaci konference „Deutsch ohne Grenzen“ na půdě Jihočeské univerzity
  - Doc. Andrášová již má připraven dopis s informacemi pro autory příspěvků do celkem čtyřech konferenčních sborníků
14. Volba místa konání další konference SG ČR
  - Další konference SG ČR se bude konat v roce 2016 v Opavě
  - Místo konání: Slezská univerzita v Opavě, organizace: dr. Gabriela Rykalová
15. Různé

Zapsala: Gabriela Rykalová

V Opavě dne 28. 9. 2014

V Ostravě dne 8. 10. 2014

Vážený pan
PhDr. Marcel Chládek, MBA
ministr školství, mládeže a tělovýchovy
MŠMT
Karmelitská 7
118 12 Praha 1

Stanovisko Svazu germanistů České republiky k současným změnám v přípravě učitelů cizích jazyků

Vážený pane ministře,

obracíme se na Vás jménem Svazu germanistů České republiky, organizace sdružující vysokoškolské učitele na pedagogických a filozofických fakultách, které zabezpečují přípravu učitelů německého jazyka pro základní a střední školy.

Na svém zasedání ve dnech 16.-18. září 2014 konstatovali čeští germanisté své hluboké znepokojení nad situací, která nastala poté, co vstoupila v platnost novela zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a prováděcí vyhláška MŠMT č. 329/2013 Sb.

Novela, jež je v platnosti od 1. 9. 2012, specifikuje v ustanovení § 12 vzdělávání učitelů jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky: požadavky na jejich kvalifikaci jsou jiné než požadavky na kvalifikaci učitelů základní či střední školy. Pod písm. a) je zde uvedena možnost získat odbornou kvalifikaci v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů příslušných cizích jazyků, ale pod písm. b) i studiem **jiného akreditovaného studijního programu v oblasti pedagogických věd než podle písmene a) a vykonáním jazykové zkoušky z příslušného cizího jazyka odpovídající minimálně úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a doplňujícím didaktickým studium příslušného jazyka.**

Bohužel je kvalifikace podle § 12 uváděna i jako jedna z možností pro kvalifikaci učitele cizího jazyka na 1. i 2. stupni ZŠ i na SŠ: možnost kvalifikace podle § 12 je vždy zmíněna u příslušných paragrafů.

Vzniká tak situace, kdy celá jedna kategorie učitelů – učitelů cizích jazyků – je vyčleněna ze systému vzdělávání učitelů a je umožněno, aby došlo k **podstatnému zúžení odborné složky jejich profesní přípravy.** Ta zahrnuje nejen oblast komunikativní, tedy získání vysokého

stupně jazykové kompetence, ale i složku jazykovědnou a literárněvědnou. Hluboká znalost a reflexe systému jazyka jsou základním předpokladem pro to, aby byl učitel schopen jednotlivé jevy žákům vysvětlit. Znalost literatury má značný význam nejen pro chápání kulturního prostředí dané jazykové oblasti a jazyka samotného, ale i dalších charakteristik jazykového společenství (historie, ideologie, sociálního prostředí apod.).

Omezení odborné složky přípravy učitelů cizích jazyků na požadavek na vykonání jazykové zkoušky z příslušného cizího jazyk na minimální úrovni C1 je problematický nejen z těchto důvodů: problematická je již skutečnost, že nejsou stanoveny instituce, jejichž zkoušky budou akceptovány. Na základě našich mnohaletých zkušeností z přípravy učitelů musíme bohužel konstatovat, že na naše fakulty přicházejí uchazeči, kteří vlastní certifikáty o vykonání zkoušky na úrovni C1, jejich jazyková kompetence však dané a požadované kvalitě neodpovídá.

Pro didaktickou složku přípravy učitelů cizích jazyků bylo dle ustanovení § 6b odst. 2 vyhlášky č. 329/2013 Sb. stanoveno minimum 60 hodin, což naprosto neodpovídá rozsahu didaktické přípravy, kterou absolvují posluchači učitelského studia cizích jazyků.

Opatření tohoto charakteru by bylo možná akceptovatelné v době, kdy naše školství trpělo nedostatkem učitelů cizích jazyků. Současná skutečnost je jiná. Absolventi studia učitelství cizího jazyka (včetně němčiny) mnohdy velmi problematicky nacházejí zaměstnání na středních, ba i základních školách a často jsou nuceni školy opustit a hledat uplatnění mimo sféru školství. Absencí perspektivy zaměstnání jsou pak demotivováni uchazeči o studium cizích jazyků, a tak není divu, že počet uchazečů o učitelský směr studia na našich fakultách rok od roku nezadržitelně klesá. Tento vývoj je tak v příkrém rozporu s iniciativou ministerstva školství, jejímž cílem je podpořit zájem o učitelské studium.

Jsme přesvědčeni, že zúžení odborné profesní přípravy učitelů jazyků na oblast jazykové kompetence a didaktiky **povede k velmi závažnému ochuzení školní výuky**, jehož důsledky se mohou projevat ještě řadu let. Jak nás přesvědčuje každodenní zkušenost, nelze cizojazyčnou kompetenci absolventů středních a vysokých škol, podnikatelů, obchodníků, politiků – nás všech jako obyvatel malé země a zástupců malého jazyka – v žádném případě podceňovat.

Rádi bychom Vám, vážený pane ministře, objasnili stanovisko a návrhy Svazu germanistů při osobním rozhovoru, a proto si Vás dovoluujeme požádat o možnost setkání.

S pozdravem
za předsednictvo SG ČR

prof. PhDr. Lenka Vaňková, Dr.
předsedkyně Svazu germanistů ČR
katedra germanistiky FF Ostravské univerzity
Reální 7
701 00 Ostrava 1